

«Disposició addicional tercera. *Fiscals emèrits del Tribunal Suprem.*

Els fiscals de sala del Tribunal Suprem, una vegada jubilats i a proposta del fiscal general de l'Estat, escoltat el Consell Fiscal, els designa anualment el Govern fiscals de sala emèrits en el Tribunal Suprem, quan així ho sol·licitin, sempre que compleixin els requisits que exigeix la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, per als magistrats emèrits en el Tribunal Suprem i d'acord amb les necessitats de reforç en la Fiscalia del Tribunal Suprem.»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

1. Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

2. El que disposa l'apartat 1 de l'article 127 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, també és aplicable a les propostes de nomenament per a les vacants que, anunciades abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, no hagin estat acordades.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 28 de desembre de 2004.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

21762 *LLEI ORGÀNICA 3/2004, de 28 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 3/1980, de 22 d'abril, del Consell d'Estat. («BOE» 313, de 29-12-2004.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El Consell d'Estat, al qual es refereix l'article 107 de la Constitució espanyola com a suprem òrgan consultiu del Govern, ha tingut un paper determinant en la garantia de la qualitat, la tècnica i el rigor de l'actuació de l'Executiu, i ha dut a terme una tasca capital en la defensa de l'Estat de dret.

Amb l'acompliment de les seves comeses, fonamentalment a través de dictàmens, el Consell d'Estat ha sabut garantir la qualitat jurídica de les disposicions i les actuacions de l'Administració pública, sense que el dinamisme fluctuant del dret públic contemporani ni la complexitat competencial derivada del model constitucional de distribució territorial del poder ni, en fi, la renovació d'institucions juridicopúbliques clàssiques hagin estat obstacle per a un exercici eficaç de les seves tasques.

II

Amb l'ànim d'enriquir i potenciar una funció consultiva tan rellevant s'ha considerat convenient incorporar al

Consell d'Estat els expresidents del Govern. El cabal d'experiència política i el coneixement directe de la realitat de l'Estat atresorats pels qui han assumit, des del compromís democràtic, la més alta direcció de l'acció de l'Estat constitueixen un valuós patrimoni que augmentarà l'anàlisi atenta i la reflexió prudent de la institució, la qual cosa redundarà sens dubte en benefici de l'Administració i dels ciutadans als quals aquesta serveix.

Per incorporar els expresidents del Govern al Consell d'Estat es crea la categoria del conseller nat amb caràcter vitalici, ja que és aquesta la que s'adequa millor a les funcions i les comeses que han d'exercir, tot això sense perjudici que en el desplegament reglamentari futur es determini més precisament el seu estatut jurídic personal.

III

D'altra banda, és necessari tenir present que la funció consultiva no es constreny de manera exclusiva i excloent a la traduïda en dictàmens. També s'hi inclou amb naturalitat, tal com fan institucions homòlogues en altres països, la realització de tasques d'estudi i informe i d'elaboració de textos que puguin servir com a base per a projectes legislatius. En conseqüència, i amb el mateix propòsit d'enfortiment de la institució, s'ha considerat pertinent crear una comissió d'estudis en el si del Consell d'Estat i establir fórmules que permetin al Consell d'Estat comptar amb la col·laboració del Centre d'Estudis Polítics i Constitucionals i d'altres organismes autònoms i òrgans administratius per a la realització de tasques concretes.

Al seu torn, la Llei orgànica porta a terme una revisió de les competències de la institució per tal d'adaptar-les al marc legal actual, sense que això suposi una modificació substantiva de les funcions que ha estat exercint. En primer lloc, s'afegeix la competència del Ple del Consell d'Estat per emetre dictamen amb caràcter preceptiu respecte dels avantprojectes de reforma constitucional, quan la proposta no hagi estat elaborada pel mateix Consell. En segon lloc, s'incorpora al text de la Llei orgànica la competència per dictaminar en matèries relatives a l'execució del dret comunitari europeu, que fins ara trobava la seva base legal en la disposició addicional primera de la Llei 8/1994, de 19 de maig, per la qual es regula la Comissió Mixta per a la Unió Europea, i també es deixa constància de les competències del Consell d'Estat després de la creació dels consells consultius autonòmics. Així mateix, es porta a terme una delimitació de la competència de la institució per dictaminar sobre les reclamacions formulades davant l'Administració General de l'Estat en concepte d'indemnització de danys i perjudicis, i se situa un llindar quantitatiu mínim de 6.000 euros.

Finalment, amb aquesta reforma de la Llei orgànica 3/1980, de 22 d'abril, s'actualitza la denominació de determinats càrrecs que hi apareixen esmentats.

Article únic. *Modificació de la Llei orgànica 3/1980, de 22 d'abril, del Consell d'Estat.*

La Llei orgànica 3/1980, de 22 d'abril, del Consell d'Estat, es modifica en els termes següents:

U. Es modifica l'article 2, que queda redactat en els termes següents:

«Article 2.

1. En l'exercici de les seves funcions, el Consell d'Estat vetlla per l'observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic. Valora els aspectes d'oportunitat i conveniència quan ho exigeixen l'indole de l'assumpte o ho sol·licita expressament l'autoritat consultant, així com la més gran eficàcia de l'Administració en el compliment dels seus fins.

2. El Consell d'Estat emet dictamen sobre tots els assumptes que sotmeten a la seva consulta el Govern o els seus membres.

La consulta al Consell és preceptiva quan en aquesta o en altres lleis s'estableix així, i facultativa en els altres casos. Els dictàmens del Consell no són vinculants, llevat que la llei disposi el contrari.

Els assumptes en què hagi dictaminat el Ple del Consell d'Estat no es poden remetre a informe de cap altre cos o òrgan de l'Administració de l'Estat. En aquells en què hagi dictaminat la Comissió Permanent, només en pot emetre informe el Ple del Consell d'Estat.

Correspon en tot cas al Consell de Ministres resoldre sobre els assumptes en què, sent preceptiva la consulta al Consell d'Estat, el ministre consultant dissenyari el parer del Consell.

Les disposicions i les resolucions sobre assumptes en els quals el Consell hagi emès informe han d'expressar si s'acorden de conformitat amb el dictamen del Consell d'Estat o se n'aparten. En el primer cas, s'ha d'utilitzar la fórmula "d'acord amb el Consell d'Estat"; en el segon, la d'"escollat el Consell d'Estat".

3. El Consell d'Estat ha de dur a terme per si mateix o sota la seva direcció els estudis, els informes o les memòries que el Govern li sol·liciti i ha d'elaborar les propostes legislatives o de reforma constitucional que el Govern li encomani. També pot dur a terme els estudis, els informes o les memòries que consideri oportú per millorar l'exercici de les seves funcions.

En l'elaboració de les propostes legislatives o de reforma constitucional ha d'atendre els objectius, els criteris i els límits de la reforma constitucional assenyalats pel Govern, i també pot fer-hi les observacions que consideri pertinents.»

Dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 3, que queda redactat en els termes següents:

«1. El Consell d'Estat actua en ple, en comissió permanent o en comissió d'estudis.»

Tres. El contingut actual de l'article 5 queda numerat com a apartat 1, i s'hi afegeix un apartat 2, amb la redacció següent:

«2. La Comissió d'Estudis està presidida pel president del Consell d'Estat i integrada per dos consellers permanents, dos de nats i dos d'electius, designats pel Ple a proposta del president, així com pel secretari general. La designació és pel termini que fixi el reglament orgànic, sense perjudici de la seva possible renovació. Un altre o altres consellers poden ser incorporats pel mateix procediment per a tasques concretes i d'acord amb el dit reglament.

La Comissió ha d'estar assistida per almenys un lletrat major i pels lletrats que es considerin necessaris en funció de les tasques encomanades.

Quan l'índole dels treballs a realitzar ho requereixi, es pot sol·licitar igualment l'assistència a la Comissió d'Estudis de funcionaris d'altres cossos de l'Administració en els termes que prevegi el reglament orgànic del Consell d'Estat i, en defecte d'aquest, en els termes que la mateixa Comissió determini a proposta del seu president.»

Quatre. Es modifica l'article 7, que queda redactat en els termes següents:

«Article 7.

Els consellers permanents, en un nombre igual al de les seccions del Consell, són nomenats, sense límit de temps, per reial decret entre persones que

estan o hagin estat compreses en alguna de les categories següents:

- 1r Ministre.
- 2n President o membre dels consells executius de les comunitats autònomes.
- 3r Conseller d'Estat.
- 4t Membres dels consells consultius o òrgans equivalents de les comunitats autònomes.
- 5è Lletrat major del Consell d'Estat.
- 6è Acadèmic de número de les reials acadèmies integrades a l'Institut d'Espanya.
- 7è Professor numerari de disciplines jurídiques, econòmiques o socials en una facultat universitària, amb quinze anys d'exercici.
- 8è Oficial general dels cossos jurídics de les Forces Armades.
- 9è Funcionaris de l'Estat amb quinze anys de serveis almenys en cossos o escales per a l'ingrés als quals s'exigeixi un títol universitari.
- 10è Exgovernadors del Banc d'Espanya.»

Cinc. Es modifica l'article 8, que queda redactat en els termes següents:

«Article 8.

1. Els qui han ocupat el càrrec de president del Govern adquireixen la condició de consellers nats d'Estat amb caràcter vitalici, i en qualsevol moment poden manifestar al president del Consell d'Estat la seva voluntat d'incorporar-s'hi.

A més de formar part del Ple del Consell d'Estat, poden dur a terme les funcions i les comeses que es prevegin en el reglament orgànic, el qual ha d'incloure les disposicions pertinents respecte al seu eventual cessament, renúncia o suspensió en l'exercici efectiu del càrrec de conseller nat.

El seu estatut personal i econòmic és el dels consellers permanents, sense perjudici del que els correspongui com a expresidents del Govern.

2. Són consellers nats d'Estat:

- a) El director de la Reial Acadèmia Espanyola i els presidents de les reials acadèmies de ciències morals i polítiques i de jurisprudència i legislació.
- b) El president del Consell Econòmic i Social.
- c) El fiscal general de l'Estat.
- d) El cap de l'Estat Major de la Defensa.
- e) El president del Consell General de l'Advocacia.
- f) El president de la Comissió General de Codificació o el president de la seva Secció Primera si aquell és ministre del Govern.
- g) L'advocat general de l'Estat-director del Servei Jurídic de l'Estat.
- h) El director del Centre d'Estudis Polítics i Constitucionals.
- i) El governador del Banc d'Espanya.»

Sis. Es modifica l'article 9, que queda redactat en els termes següents:

«Article 9.

1. Els consellers electius d'Estat, en un nombre de deu, són nomenats per reial decret, per un període de quatre anys, entre els qui hagin ocupat qualsevol dels càrrecs següents:

- a) Diputat o senador de les Corts Generals.
- b) Magistrat del Tribunal Constitucional, jutge o advocat general del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.
- c) Defensor del poble.
- d) President o vocal del Consell General del Poder Judicial.

- e) Ministre o secretari d'Estat.
- f) President del Tribunal de Comptes.
- g) Cap de l'Estat Major de la Defensa.
- h) President o membre del consell executiu d'una comunitat autònoma.
- i) Ambaixador procedent de la carrera diplomàtica.
- j) Alcalde de capital de província, president de diputació provincial, de mancomunitat interinsular, de cabildo insular o de consell insular.
- k) Rector d'universitat.

2. D'entre els deu consellers electius, dos han d'haver ocupat el càrrec de president del consell executiu d'una comunitat autònoma per un període mínim de vuit anys. El seu mandat és de vuit anys.»

Set. Es modifica l'apartat 2 de l'article 10, que queda redactat en els termes següents:

«2. Assisteix, amb veu però sense vot, a les sessions del Ple, de la Comissió Permanent i de la Comissió d'Estudis.»

Vuit. S'afegeix un apartat 5 a l'article 13, amb la redacció següent:

«5. El president, escoltada la Comissió d'Estudis, pot disposar la realització d'estudis, informes o memòries i, a aquest efecte, acordar la constitució de grups de treball en els supòsits i la forma que determini el reglament orgànic.»

Nou. Es modifica l'apartat 1 de l'article 15, que queda redactat en els termes següents:

«1. Les places vacants al cos de lletrats del Consell d'Estat es proveeixen mitjançant oposició entre llicenciats universitaris en dret. L'ascens a lletrat major es du a terme entre lletrats per rigorós ordre d'antiguitat en el cos.»

Deu. S'afegeix un nou article 15 bis, que passa a ser el 16, amb el consegüent desplaçament de la numeració dels articles restants. El nou article queda redactat en els termes següents:

«Article 15 bis.

La selecció i la provisió de tots els llocs de treball en el Consell d'Estat s'han d'efectuar tenint en consideració especial els principis de mèrit i capacitat.»

Onze. Es modifica l'article 17, que queda redactat en els termes següents:

«Article 17.

1. La ponència en els assumptes en què hagi d'entendre el Ple del Consell correspon a la Comissió Permanent o a la Comissió d'Estudis, atenent les seves competències respectives.

2. Correspon a les seccions preparar el despatx dels assumptes dels quals hagi de conèixer la Comissió Permanent.

3. La distribució d'assumptes entre les seccions, segons els ministeris d'on procedeixin aquells o la seva naturalesa, es fixa per resolució del president del Consell d'Estat, a proposta de la Comissió Permanent.

4. La Comissió d'Estudis s'ha d'ajustar en la seva actuació al que disposi sobre la seva organització i el seu funcionament el reglament orgànic del Consell d'Estat.»

Dotze. Es modifica l'article 20, que queda redactat en els termes següents:

«Article 20.

1. El Ple o la Comissió Permanent del Consell d'Estat poden elevar al Govern les propostes que considerin oportunes sobre qualsevol assumpte que la pràctica i l'experiència de les seves funcions els suggereixin.

2. El Ple del Consell d'Estat ha d'elevar anualment al Govern una memòria en la qual, en ocasió d'exposar l'activitat del Consell en el període anterior, ha de recollir les observacions sobre el funcionament dels serveis públics que resultin dels assumptes consultats i els suggeriments de disposicions generals i mesures a adoptar per a un funcionament millor de l'Administració.»

Tretze. S'afegeix un nou apartat 1 a l'article 21, amb el desplaçament correlatiu en la numeració dels apartats actuals:

«1. Avantprojectes de reforma constitucional, quan la proposta no hagi estat elaborada pel mateix Consell d'Estat.»

Catorze. Es modifica l'apartat 2 de l'article 21, que manté la seva numeració, i l'1 actual passa a ser el 3. L'apartat 2 queda redactat en els termes següents:

«2. Avantprojectes de lleis que s'hagin de dictar en execució, en compliment o en desplegament de tractats, convenis o acords internacionals i del dret comunitari europeu.»

Quinze. Es modifica l'apartat 2 de l'article 22, que queda redactat en els termes següents:

«2. Disposicions reglamentàries que es dictin en execució, en compliment o en desplegament de tractats, convenis o acords internacionals i del dret comunitari europeu.»

Setze. Es modifica l'apartat 6 de l'article 22, que queda redactat en els termes següents:

«6. Impugnació de les disposicions i les resolucions adoptades pels òrgans de les comunitats autònomes davant el Tribunal Constitucional, amb caràcter previ a la interposició del recurs.»

Disset. Es modifica l'apartat 10 de l'article 22, que queda redactat en els termes següents:

«10. Revisió d'ofici de disposicions administratives i d'actes administratius, en els supòsits que preveuen les lleis.»

Divuit. Es modifica l'apartat 13 de l'article 22, que queda redactat en els termes següents:

«13. Reclamacions que, en concepte d'indemnització de danys i perjudicis, es formulin a l'Administració de l'Estat a partir de 6.000 euros o de la quantia superior que estableixin les lleis.»

Dinou. S'introdueix un nou article 23, amb el desplaçament consegüent de la numeració dels restants articles vigents de la Llei orgànica. El nou article 23 queda redactat en els termes següents:

«Article 23.

1. La Comissió d'Estudis ordena, dirigeix i supervisa la realització dels estudis, els informes o les memòries encarregats pel Govern i, una vegada conclusos, emet judici sobre la seva suficiència i adequació a l'encàrrec rebut.

2. La Comissió d'Estudis elabora les propostes legislatives o de reforma constitucional que el

Govern encomani al Consell d'Estat i les sotmet al Ple, que s'hi pronuncia per majoria simple. Els membres discrepans poden formular, dins el termini que es determini per reglament, vots particulars, que es remetent al Govern juntament amb el text aprovat.»

Vint. El segon paràgraf de l'article 23 actual, que passa a ser l'article 24, queda redactat en els termes següents:

«El dictamen és preceptiu per a les comunitats autònomes que no tinguin òrgan consultiu propi en els mateixos casos que preveu aquesta Llei orgànica per a l'Estat, quan hagin assumit les competències corresponents.»

Vint-i-u. L'apartat 1 de l'article 25 actual, que passa a ser l'article 26, queda redactat en els termes següents:

«1. El president del Consell d'Estat fixa l'ordre del dia del Ple, de la Comissió Permanent i de la Comissió d'Estudis i en presideix les sessions, ostenta la direcció de totes les dependències del Consell i la seva representació.»

Disposició addicional. *Col·laboració amb el Consell d'Estat del Centre d'Estudis Polítics i Constitucionals i d'altres organismes i òrgans de l'Administració General de l'Estat.*

1. El president del Consell d'Estat, amb l'acord de la Comissió d'Estudis, pot encomanar al Centre d'Estudis Polítics i Constitucionals la realització de tasques determinades per dur a terme els estudis, els informes o les memòries o l'elaboració d'avantprojectes que el Govern encarregui al Consell d'Estat.

2. Quan l'índole dels assumptes ho requereixi, el Consell d'Estat pot sol·licitar directament la col·laboració d'altres organismes autònoms o unitats i serveis administratius per a la realització dels estudis, els informes o les memòries que li hagin estat encarregats pel Govern, i n'ha d'informar els departaments ministerials dels quals depenguin els serveis sol·licitats. Aquests departaments han d'adoptar les mesures necessàries perquè les sol·licituds siguin acomplertes.

Disposició transitòria. *Adquisició de la condició de consellers nats vitalicis pels expresidents del Govern.*

Els qui a l'entrada en vigor d'aquesta Llei orgànica siguin expresidents del Govern adquireixen la condició de consellers nats d'Estat amb caràcter vitalici transcorreguts dos mesos des de la data esmentada, llevat que dins d'aquest termini manifestin expressament al president del Consell d'Estat la seva voluntat en contra. Els qui facin aquesta manifestació, poden exercir ulteriorment, no obstant això, el seu dret d'acord amb l'article 8 de la Llei orgànica del Consell d'Estat.

Disposició final. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 28 de desembre de 2004.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

21830 *LLEI 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials.* («BOE» 314, de 30-12-2004.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Aquesta Llei té per objecte incorporar al dret intern la Directiva 2000/35/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 29 de juny de 2000, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials.

Al llarg d'aquesta última dècada, la Unió Europea ha estat prestant una atenció creixent als problemes dels terminis de pagament excessivament amplis i de la morositat en el pagament de deutes contractuals, a causa que deterioren la rendibilitat de les empreses i produeixen efectes especialment negatius en la petita i mitjana empresa. A més, les disparitats existents entre els estats membres respecte a les legislacions i les pràctiques en matèria de pagaments constitueixen un obstacle per al bon funcionament del mercat interior.

Són nombroses les iniciatives de la Unió Europea dutes a terme sobre aquesta matèria, entre les quals hi ha la Recomanació de la Comissió de 12 de maig de 1995, relativa als terminis de pagament en les transaccions comercials. Com que no s'han aconseguit millores en matèria de morositat des de l'adopció d'aquesta Recomanació, s'ha fet necessària la Directiva 2000/35/CE.

L'objectiu general d'aquesta Directiva és fomentar una transparència més gran en la determinació dels terminis de pagament en les transaccions comercials, i també el seu compliment. Per a això, la Directiva comprèn un conjunt de mesures tendents, d'una part, a impedir que terminis de pagament excessivament dilatats siguin utilitzats per proporcionar al deutor una liquiditat addicional a expenses del creditor, i, de l'altra, a dissuadir els retards en els pagaments, eradicant les causes per les quals en l'actualitat la morositat pot resultar avantatjosa econòmicament per als deutors.

L'abast d'aquesta Directiva està limitat als pagaments efectuats com a contraprestació en operacions comercials entre empreses i entre aquestes i el sector públic. No regula les operacions en les quals intervenen consumidors, els interessos relacionats amb altres pagaments com els efectuats en virtut de la legislació en matèria de xecs i lletres de canvi ni els pagaments d'indemnitzacions per danys.

El criteri subjectiu i material que delimita l'àmbit d'aplicació de la Directiva 2000/35/CE aconsella efectuar-ne la transposició al nostre ordenament jurídic mitjançant una llei especial que reguli les mesures substantives contra la morositat, i que, en una disposició final, modifiqui el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny.

Les mesures substantives contra la morositat que regula aquesta Llei consisteixen a establir, amb caràcter general, un termini d'exigibilitat d'interessos de demora, determinar-ne la meritació automàtica, assenyalar el tipus d'interès de demora i atorgar al creditor el dret a reclamar al deutor una indemnització raonable pels costos de cobrament. A aquestes mesures s'hi afegeix la possibilitat de pactar clàusules de reserva de domini a l'efecte que el